

Учѣте ся брати мон,
Думайте читайте

И чужому научайтесь
Своего не цурайтесь,

СВОБОДА

„Въ своей хатѣ своя правда“

И спла и воля” Шевченко.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“.

Число 20

ДЖЕРСИ СІТІ. Н. Д. Середа 27-го Іюня 1894.

ГОДЪ II

НАПЕРЕДЪ СПИТАЙСЯ, А ПОТОМУ ЛАЙСЯ!

— „Московскихъ Вѣдомостей“ —

Въ числѣ 140 (28. V. 94) „Московскихъ Вѣдомостей“, російско-и консервативной, наповѣ-урядовой газеты умѣщена корреспонденція зъ Черновець въ справѣ теперь широко звѣснаго „Посланія Митрополита Сильвестра Морарія Андрѣевича“. Мы можемъ зъ своей стороны только пожаловати, що „Москов. Вѣдом.“ довѣрили ся своему корреспонденту и черезъ те впали въ помилку. Зъ той корреспонденці виходить неначе-бы то Митрополитъ Морарія бувъ ширимъ русиномъ и дбавъ о православіи, а въ цѣли запобѣгти ширеню помѣжь буковинскими русинами „сепаратизма, социализма и католицизма“ выдавъ свой обѣжникъ.

Роздивимо ся: — чи се справдѣ такъ?

По перше каждому, хто есть больше-меньше ознаемленный зъ буковинскими справами, есть рѣчью вѣдомою, що Митрополитъ Морарія, будучи зъ роду русиномъ, — есть однимъ зъ наибольшихъ уманъ за торо въ и гнобителѣвъ всего, що есть руске.

Въ села чисто рускй, або такй, котры мають только якихъ 10 проц. румунѣвъ, вѣнь назначаетъ вклучно румунскихъ священниковѣвъ, котры не знаютъ нѣ слова по рускы; вѣнь впливаетъ томъ самѣмъ сенсе на буковинску Раду Шкѣльну, котра въ школахъ рускихъ заводитъ обязательный выкладъ румунского языка.

Тѣй, котрыхъ корреспондентъ „Московскихъ Вѣдомостей“ зветъ „сепаратистами“, — се-бы то приишовий до Буковины Галичанине, першй розбудили въ буковинцахъ народне самопочуте, що муситъ имъ признати и самъ корреспондентъ „Моск. Вѣдом.“, кажучи:

„Они внесли своимъ приходомъ въ Буковину пробужденіе среди рус-

львыхъ и нерѣшительныхъ единоплеменниковъ, равнодушно относящихся къ румынскому управленію краемъ.“

Ну, що-жъ здаеть ся въ томъ злого?

Але-жъ, — каже корреспондентъ, — до Буковины пришли такй галичанине, котры належать до молодой партіи,

„сочувственно относящіяся къ слянію съ поляками.“

Отутъ вже починаетъ ся чистѣсенька брехня!...

Кожда руска партія, не выключаячи нѣ народоупцевѣвъ, нѣ радикаловѣвъ, меньше всего думаетъ о „слянію“ зъ поляками и часъ бы вже записати тую дурную думку: якъ смѣшней суть „moskiewski rubli“, котры заждѣ фигурують въ польскихъ газетахъ, коли они чѣпляють ся русиновѣвъ, — то еще есть смѣшнейшою „польская интрига“, котра заждѣ высуветъ ся на першій плянь въ російскихъ консервативныхъ часописяхъ, наколи веде ся рѣчь о руской справѣ въ Австрій.

Часъ-бы уже знати въ Россіи, що мы чи въ Галичинѣ, чи въ Буковинѣ, чи въ Угорщинѣ не есьмо малымъ дѣтьми и черезъ тое не потребуемъ „помочи“ нѣ вѣдь нашихъ вороговѣвъ поляковѣвъ, нѣ вѣдь закордонныхъ братѣвъ зъ Москвы, — якое-то, за помѣцю Божою, самы зможемъ дойти до ладу, абы намъ не вергали на дороге камѣня свои-жъ ренегаты, якъ Морарія.

Що ся тыче до „фонетики“, то неже-жъ „Моск. Вѣдом.“ ще и досѣ не знаютъ, що народность не лежитъ въ томъ, або иншомъ правопису? То — перше, а друге то, що жаденъ митрополита не має нѣчого до правопису... Що-бы сказали „Москов. Вѣдом.“, наколибъ Московскій Митрополита выдавъ обѣжникъ, въ котромъ предписувать-бы де ставити „ъ“, а де „ѣ“? Чи не усмѣявъ ся бы зъ того каждый россианинъ? Мы не дивуемъ ся, коли якій темный,

якъ чобѣтъ, „твердый“ рускй патриота зъ Галичинъ илаче зъ поводу фонетики, що „святой еръ умираетъ“, але дуже дивно, що просвѣченей россиане могутъ писати щось подобно!...

Отъ-же до початку сего сторѣчя въ Сербіи бувъ „гисторичный“ правописъ, поки Вукъ Караджичъ не запровадивъ фонетики, — чи-жъ черезъ те пропала православна вѣра въ Сербіи, стали ся Сербы латинниками?

А що до того, що „сепаратисты“ хочутъ черезъ фонетику навернути до писаня латинскими літерами, — то тое есть така очевидная брехня, що навѣтъ шкода тратити папѣръ, щобъ писати о нѣй.

Приходимо до другого, — до боротьбы зъ социализмомъ... Социализмъ — есть проявою ненормального устрою панственого и коллѣ треба зъ нимъ бороти ся, то не обѣжниками митрополитими, але полѣщенемъ экономичного положеня люда робочого. „Москов. Вѣдом.“ мусять добрезнати, що жадной обѣжники Св. Синоду не могли-бы спинити розвою социализма въ Россіи, а по друге руманизатору Морарію треба було до чогось учепити ся, щобъ гнобити рускй книжки и часописи, то вѣнь учепивъ ся до фонетики, подѣ позоромъ боротьбы зъ социализмомъ.

Отъ-же мусиме сказати наконецъ „Моск. Вѣд.“, шрнай они не довѣряютъ своимъ корреспондентамъ, а тримаютъ ся тоеи засады, шррусскй въ Австрійи суть дорослей люде, добре знаютъ, що треба робити и якъ робити. Добра рѣчь опѣка для дитныи, але не для дорослыхъ людей.

Мы широ поважаемъ Россію, любимъ російску літературу, котра дала свѣту такихъ велетнѣвъ якъ Тургеневъ, Толстой, Достоевскій, Щедринъ и т. д., але жаль стискаетъ намъ сердце, коли мы помыслимо, що 20 миллионѣвъ Украинцѣвъ въ Россіи не мають права писати въ своей мовѣ!... Все имъ заборонено... Подивѣтъ

ся чи на Германію, чи на Францію: повсюду такъ званій мовы провинціальный, якъ напр. plattdeutsch въ Германіи, provençale во Франціи могутъ розвивати ся свободно и не уважаются урядами за жаденъ „сепаратизмъ“. А въ Россіи не вѣольно рускимъ, котры мають те-жъ своихъ славныхъ писмовцѣвъ и ученыхъ, котры-бы зробили честь каждому народоу, якъ то: Шевченко, Кулѣшъ, Марко-Вовчокъ, Левицкй, Драгомановъ, Антоновичъ и т. д. — не вѣольно писати въ своей мовѣ!...

Дурень, — кто мыслить о самостояной Украинѣ: вона есть такъ тѣсно звязана зъ Россією и духовно и материально, что того звязку не можна зорвати... Але-жъ панове, дайте намъ перевести свободно духа и не кивайте на судьба, коли въ власной хатѣ неладъ.

БЕРИ, ПЕТРЕ на РОЗУМЪ!

Редакторъ „Вѣстника“ и все его покровителѣ „revelevny“ — гола, боса, голодна голода, приишовши до Америки въ одныхъ широкыхъ мадарскихъ нагавицяхъ и маленькомъ сѣрачку, а теперь посѣдаюча по пару тысячъ на банкахъ грошей, выдертыхъ вѣдь рускихъ людей, — зъ курьярскою безчельностью кидаетъ намъ въ очи огидней епитеты: „фарисей“, „фальшивый пророкы“. А знаете, люде добры, для чого такъ насъ редакторъ „Вѣстника“ въ имени своихъ „revelevnych“ называетъ? Бо злодѣи не радъ якъ его газда въ коморѣ злупае!...

Отже теперь перечитайте собѣ, добры люде, уважно, что пишемъ дальше.

На першій конвенціи въ Скрантонѣ, на котрой о. Теофамъ Обушкевичъ сказавъ что до рахункѣвъ: „най вась Богъ рахуетъ“, т. е. за людску кривду на страшномъ судѣ и коли г. Пирчъ крикнувъ: „вѣнь зъ мадарскими

попами!“ а г. Талпашъ, рускй патриота, вырѣкъ терпкй слова правды, же русины въ Америкѣ не мадарске „hovedo“, але вѣольный люде, — тодѣ редакторъ „Вѣстника“ выишовъ зъ великого страху до буфету, щобъ замочити хробака, котрый грызъ его совѣсть. Тамъ знаишовъ редакторъ пару рускихъ молодцѣвъ, котры не маючи терпеливости дивитися на ту глупу комедию хищныхъ мадарѣвъ, пили собѣ въ буфетѣ на погибель ворогамъ. Слово по слову редакторъ „Вѣстника“ замѣшавъ ся до той веселомъ компаніи, котрой признавъ ся, что и вѣнь есть православного духа и что знаетъ, же православный русины почитаютъ Матѣрь Божу, але вѣнь мусивъ писати въ „Вѣстнику“, бо такъ ему казали писати покровителѣ „Соединенія“ и „Вѣстника“. Дальше сказавъ передъ свѣдками, же вѣнь знаетъ, что все неправда, что вѣнь самъ пише въ Вѣстнику, але то... бизнесь, бо въ Америкѣ перша рѣчь есть бизнесь. Най менѣ заллатитъ жидъ, турокъ, цыганъ — менѣ все одно, бо я маю жену и дѣти, а до майновѣвъ робити не пойду!...

На тое суть свѣдки: п. Стефанъ Дранъ, п. Рипичъ и п. Пивоварникъ, якъ редакторъ „Вѣстника“ такъ говоритъ.

Теперь, люде, знайте, же що „Вѣстникъ“ пише, то пише за гроши, и хотяи самъ знаетъ, что брехню пише и злодѣйство подѣтримуетъ, бо муситъ, бо має жену и дѣти, а до майновѣвъ не пойде. То чесный чоловікъ такъ робитъ, то характерный чоловікъ, котрого за кводра купитъ зъ тѣломъ и зъ душею!

ЗАЯВЛЕНІЕ.

о. Протоіерей А. Г. Товтъ зъ причини многихъ занятій проситъ насъ подати до загальнои вѣдомости, что вѣнь не може бути Членомъ Надзирательномъ Комисіи „Союза“.

СВОБОДА
(LIBERTY.)

Weekly Paper

The only Russian political paper in this Country and has a largest circulation through the United States and is an invaluable advertising medium.

Предплата: 2.00

До старого краю..... 2.50

Всё дописи и грошъ про-
симъ высылати подъ адре-
сою:

То "Svoboda" Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Наша газета выходитъ що
тыждня въ С е р е д у.

ADVERTISING RATES:
One inch per annum...\$ 10.00
„ „Six months. „ 6.00

All money or money orders
should be addressed to:
„Svoboda" Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Entered at the post office at
Jersey City, N. J., as second
class mail matter.

Ч А С Ь И Н А М Ъ!

Мѣжь вѣми славянскими народами тутъ въ Америцѣ наибольше поступили напередъ въ народныхъ организацияхъ, въ просвѣтѣ и въ добротѣ — чехи и словаки. Мы, Русины, котры позвѣише опинили ся на той землѣ, мусимо задивлять ся на нашихъ братовъ славянъ и учити ся розуму вѣдъ нихъ и собѣ ровнати дорогу до добра.

Въ тыхъ дняхъ словацкй газеты поднесли свой голосъ въ дуже важной справѣ, де иде о добро словакѣвъ. „Svornost“ пише такъ: тяжкй часы настали для робѣтника, котрый днесъ есть лишены на ласку и неласку капиталысты, въ рукахъ котрого жите и смерть бѣдного робѣтника, его жены и дѣтей. Такъ доьше бути не може, — треба якось обдумати способъ, щобъ робѣтнича доля була забезпечена на будуще. Отже словаки роблять такъ: каждый словакъ, котрый мае сто, або и больше долларѣвъ присту-
пае до робѣтничкоп спѣлки и свои гроши дае до той спѣлки. Якъ разъ трапляе ся нагода купити на прикладъ якусь фабрику за 40.000 дол. Наколи въ касѣ спѣлковѣй, знаходитъ ся столько гроша — рѣчь купуе ся. Тодѣ самй робѣтнички стають ся „босами“ и

сами въ своей фабрицѣ для себе роблять, берутъ платню, а доходомъ дѣлятъ ся. Теперь въ Опайо застрѣйковали гончарѣ, а капиталысты не хотѣли подвѣститъ платню. Тодѣ гончари-робѣтнички зложили ся каждый по сто долларѣвъ, закупили пару десятокъ акровъ землѣ, поставили гончарскй варстаты и теперь сами собѣ въ своей фабрицѣ працюють и дуже добре имѣ дѣло иде, а капиталысты, поспускавши носы, ходять коло своихъ шандѣ.

Сли другй рухають ся и про свое добро дбають не яко единицѣ, але яко народностъ, такъ само и намъ русинамъ вже часъ вѣдкнути свою недбалостъ и байдужностъ, а стати въ рядъ зъ другими, тай собѣ приложити рукъ до организаци, до просвѣты русинѣвъ. Най вже разъ мае встыдъ каждый русинъ зоставати ся по-заду и бути по-пыхачемъ въ очахъ другихъ. Горнѣль ся й мы до робѣтничихъ братствъ, вписуемо ся й мы до „Народного Союза“, складаймо й мы свои центы на выпадокъ слабѣти, або смерти.

Скажѣтъ собѣ такъ: чи мы горшй вѣдъ другихъ? Чи насъ не стати щось мудрого, та доброго зробити! А, ну, переймѣмъ ся тою народною амбицею и поскладаймо ся по доляру вѣс а вѣс и выставимо „Народный Дѣмъ“, де не одинъ несчастный знаиде притулокъ въ годивъ горя и бѣды. Заложѣмъ руску контору вымѣны грошей и спродажи шифкартъ. Жидъ Розетъ робить тысячи на нашихъ людяхъ, а за те кавалка хлѣба тобѣ не дасть, якъ безъ работы прйдень проситъ у него. Ганьба, встыдъ се для насъ!

А ну, братя, до дѣла и покажѣмъ свѣту, що въ насъ за сила!

Вписуйте ся до „Союза“ вѣс а вѣс, бо въ „Союзѣ“ — сила: тутъ на цѣлу Америку только оденъ „Союзъ“ есть рускй, а больше нема!

У В А Г А.

Хотячй приступити до „Союза“ най посылають ветупне и мѣсячне до касѣра.

Mr. John Glowa
Excelsior Pa.

И увѣдомити секретара подъ адресою:

Rev. J. Konstankiewicz
144 South Franklin Str.
Shamokin Pa.

ЩО ЧУВАТИ въ СТАРОМЪ КРАЮ.

Въ 9-мъ числѣ Колумийского „Хлѣбороба“ надрукowana дуже цѣкава допись зъ Буковины, котру мѣстимо тутъ дословно:

„Иванъ Г. славный, не яко чесный господарь, але славный зъ пьянства, котрый вѣчно черезъ цѣле свое жите служивъ жидови и его горѣвцѣ, завше въ коршмѣ, а навѣтъ бувало, що не разъ тамъ и спавъ, ставъ теперь дуже тверезимъ, а еще и другихъ вѣдъ горѣвки вѣдъ вернуть. А то така зайшла причина:

Одного разу, а було то въ великй пость сего року, коли такъ спитъ въ коршми подъ лавою, утомленный, знаете якою работою, пробудивъ ся рано и що видѣтъ: ото жидъ и жидѣвка вмивають ся горѣвкою. Жидъ обмиль свои пейса, а змитки ти злявъ до флашки, абы потому „дурныхъ гоѣвъ“ ошуковати. На ту роботу жидѣвску придивлювавъ ся нашъ Иванъ, и якби чудомъ, прирѣкъ собѣ, що поки жити буде, не буде вже пити горѣвки, а еще и другихъ вѣдъ неи водводити буде. Вставъ зъ подъ лавы, хоче йти домѣвъ, а жидъ питае ся его: „Иване, може вынешъ порцію горѣвки? На сесй слова сплюнувъ Иванъ и вѣдповѣвъ: „не буду пити, бо я вчера занадто выпивъ“ — и вышоръ зъ коршмы. Що видѣвъ, розповѣвъ людямъ своего села. И такъ рознесла ся вѣсть по цѣлой руской Буковинѣ. Всѣ зрѣкли ся пити горѣвку, обѣяли широ служити Богу, а не диволови, котрому досѣ служили. Котрый пиякъ не хотѣвъ-бы покинути пити, такого придыбавши въ коршмѣ бьютъ.

Идучи дорогою, здыбуо буковинского селянина, котрый нѣтъ на плечахъ вѣсемку нива. Пятаю его, кому несе, а вѣнь каже, що у него похоронъ; дальше читаю, а чому не купивъ горѣвки, але нива, а вѣнь менѣ зновъ каже: „боюся, абы менѣ вѣконъ не повыбывали, бо у насъ залишили пити горѣвку“. Оденъ селянинъ, не

могучи достати горѣвки въ Вашковцахъ (на Буковинѣ) купивъ ео въ Галинѣ — въ Залучу. Несе вѣнь до дому, а тамъ на постѣ другой селянинъ оравъ. Видитъ сей, что тамтой щось несе, прибѣгае до него зъ истыкомъ и пытае ся его: „что несешь?“ — „горѣвку...“ „Десъ купивъ?“ — „въ Залучу.“ „А ты не знаешь, что горѣвки не можна пити?“ и истыкомъ ударивъ по флашцѣ, ажъ горѣвка розляла ся.

Такъ то оденъ на другого уважае, чтобы нѣкотрый не поваживъ ся горѣвку куповати, а нѣ пити. Жидамъ бѣда теперь и они дуже сумують, что не будутъ вже ошуковати „гоѣвъ“.

Духъ божий повѣявъ на край, котрый не могъ розрѣжнити добра вѣдъ злого, котрый въ пьянствѣ упадавъ въ шо-разъ большу нужду и бѣду и за Бога забувавъ.

Господь Богъ благословити буде въ працѣ и достатку: народъ, що якъ бы слѣпый чудомъ прозрѣвъ, поднесъ ся, а заблесе зоря счастья. Щастъ Боже!“

Чась-бы вже и американскимъ русинамъ залишити жидѣвскй „музыки“ и почати горнути ся до „Союза“!

-0-

Земплинска Столиця.

Про страшну повѣнь пишуть зъ Земплинскоп-столицѣ такъ: дня 26 с. м. вѣрвала ся хмара и лянувъ потоповый дощъ. Все, що було на поляхъ, огородахъ забрала вода. Кромъ того много хать поплыло за водою, много худобы погнуло. Мѣжь Ладоміромъ, а Губичи позрывало вѣс мосты.

У В А Г А.

Просимо всѣхъ нашихъ предплатниковъ въ выпадкахъ змѣны своей адресы, въ сей часъ подати до редакци нову свою адресу, абы регулярно отримовали свою газету, а мы не мали баламуты зъ почтою.

Звертаемо увагу, що мы стараемо ся напу газету зробити якъ можно больше интересно для нашихъ людей, а протое заговляйте „Свободу“!!!

ЗА ПРАВДУ, ЗА ЛЮДЬ!

Для докладнѣшого выясненя статіи, помѣщеной въ числѣ 19 „Свободы“ подъ заголовкомъ „За правду, за людъ“, вертаемо еще разъ

до сей справы, чтобы людемъ очи отворити, якъ то „Соединеніе“ торгуе правдою, а душитъ людъ.

Кожде товариство, хотячи розвивати ся, муситъ мати свой органъ, свою газету, котра-бы справы товариства поддержовала, выясняла и стремѣла до розвитку того-жъ товариства.

Муситъ еднакъ такъ товариство раховати ся и зъ своими средствами, якй на такую газету пожертвovati може. Такимъ-то органомъ „Соединенія“ есть „Американскй Русскй Вѣстникъ“. Не входимо вже въ давнѣйшій справы сей газеты, котру русины, мимоходомъ сказавши, называютъ „Американскимъ Хинчкомъ“, бо щобъ розповѣсти историю розвитку и удержаня той газеты -- шкода чорнила и паперу; пригляньмося еднакъ его теперѣшному стану. На другой головной конвенци „Соединенія“ отбувшея ся въ Шенандоа дня 30 Мая 1894 р., ухвалено и надальше „Ам. Рус. В.“ держити за органъ „Соединенія“. Яке-жъ, однако, вынагороджене мае за тое „Вѣстникъ“?

Головна конвенция ухвалила, мимо протесту многихъ здоровомыслящихъ членѣвъ, чтобы газету „Вѣст.“ посылати каждому членови „Соединенія“, не зважаючи чи умѣе, чи не умѣе вѣнь читати!...

Кождый членъ вправдѣ теперь получае тую газету за дармо, еднакъ „Соединеніе“ платитъ редактору „Вѣстника“ за кождого члена одного доляра на рокъ зъ грошей складаныхъ по 50 ц. мѣсячно членами. „Соединеніе“ хвалитъ ся, що мае 3.000 членѣвъ. Отже редакторъ „Вѣстника“ побирае за газету зъ котрой нѣхто нѣчого нѣ научити ся, а нѣ нового довѣдати ся не може, ажъ 3.000 дол. на рокъ. Дальше ухвалила конвенция платити зъ касы „Соединенія“ „Вѣстникови“ по 50 дол. на мѣсяцъ за оголошене справы, тыкающихъ ся „Соединенія“, що робить на рокъ 600 дол. Отъ-же разомъ платитъ каса „Соединенія“ редактору „Хинчика“ 3.600. Ради Бога, люде добрый схаменѣтись!

Та-жъ за тѣ гроши можна що найменьше — чотири школы заложити и учительѣвъ оплатити, та и до кѣлькохъ читалень книжки спровадити, що все больше пожитку принесе якъ сто такихъ „Вѣстниковъ“. И на що то за такую памату только грошей даремно выкладовати? Во подвѣвъ ся на тую газету примѣромъ взявши послѣдне число 21 въ дня 19 - 7 июня 1894 р. На первой сторонѣ шумна и адъписъ занимае зъ горы одну третю часть листа, понижше заразъ оголошена

вѣдь поодинокихъ братствъ за котры особно платять братства; дальшій стати вже не хочу розбирати, бо шкода часу: треба багато писати, а пожитку мало.

На другомъ листѣ вже приходять оголошеня, котры красной доходъ приносять редакторамъ, але людей ничъ не поучать: третя картка на сторонѣ 6-ой, и цѣла четверта то вже самі оголошеня, такъ „Соединенія“, якъ и поодинокихъ особъ. Докладно взявши то все, що могло бы мати яку вартость въ „Вѣстнику“, можна бы выдруковати на одной карточцѣ, и за то мусить обѣдний народъ платити три тысячи шестьсотъ долларѣвъ. Гей! Гей! поглянь народъ рускій якъ тебе луплять! Змѣркуй же: „кто то бѣ стрыкъ, а кто коломъ въ бѣкъ“. И „Союзъ“ має свою газету „Свобода“, але „Союзъ“ платитъ своей газетѣ лишь тридцать долларъ; Яка то рѣзниця... 360 дол., а 3.600!

А яка рѣзниця мѣжь „Свободою“ а „Вѣстникомъ“, то и не потрібую споминати, бо кождый, кто лишень крихту розуму має, самъ добре змѣркуе. А яке мѣдяне чоло у ред. „Вѣст.“ Насъ, котры належать до „Союза“ и о добро народа старають ся называе, „Вѣст.“ „злымъ духомъ, новыми пророками, фарисейскими обманщиками, безочливими сеперетистами“, въ концѣ унесши ся своимъ благороднымъ чувствомъ, прирѣнуе насъ до „змія, гада, діавола, що то отца Адама въ раѣ прельстивъ“ (зри ч. 21 стор. 2-га).

Такъ, такъ, народъ рускій! Госп. Редакторъ „Вѣст.“ кини на тебе проклятіе, выкине тебе зъ громады христіанской, властію ему даною, если поважишь ся приступити до „Союза“, бо кто-жъ буде тоді платити долларики на „Вѣстника“? А теперь, вы г. редакторъ, если не воюете голословными фразами, то докажьтѣ намъ, що мы есьмо тими чортами гадами а мы зъ своей стороны докажемо вамъ фактами, що тій вѣстѣ фаній прозвища, въ цѣломъ значеню того слова застосовати можете. Мы васъ не зачѣпляемо, але еоли вы насъ нападаете, то такъ вамъ фактами всунемо, що анѣ мадарскій краль вамъ не поможет, анѣ въ іорданскій водѣ не омнете ся!..

ЩО НОВОГО въ АМЕРИЦѢ

* При остатнихъ страйкахъ въ Коннелльсвиллю черезъ злобу тамтѣшнихъ лѣвѣровъ було всаджено 28 словаковъ невинно до гарешту, котрыхъ посуджовано о забитѣ инженеря Паддокъ.

Але въ тыхъ дняхъ справедливость узнала ихъ за невинныхъ и пушено на свободу.

N. York. Минувшу недѣлю рыбацкій клѣбъ урядивъ собѣ excursion на воду. На нещасте судно незнати зъ якои причины пошло подъ воду, а 85 особъ потопило ся.

* Въ околицияхъ Мексико була велика буря и градъ. Все на поляхъ знищено; въ тренѣ, котрый ѣхавъ подъ часъ бурѣ, градъ повыбивавъ шибы во вѣхъ вокнахъ.

* Одъ днесъ по цѣлѣй Америкѣ зачинають готовити ся до осѣбнои выборчої борьбы. Русины! берѣть американскій паперы, а не пожалуйте! вписуйте ся до „Союза“ а будете дяковати!

* Сполка робѣтничая (Federation of Labor) въ штатѣ Иллинойзъ хоче злучити ся зъ „American Railway Union“ и зъ фармерскою сполкою разомъ. Наколи се станеть ся, то буде такий „Союзъ“ мати повтора миліона членѣвъ. Русины! вынѣ вѣс горнуть ся, вѣс лучать ся, бо кто знае якъ настануть часы — протое и вы вписуйте ся до своего Союза! най буде у насъ сила!..

* Въ Sanders Car знайшли робѣтники въ одной пустой хатѣ трое зваренныхъ въ котлѣ дѣтей. Тамъ мешкала нигерка, котра не могла выживити дѣтей, таку завдала имъ смерть, а сама утѣкла.

* Въ S. Francisco полиція арештовала одну побожну католичку Sady Hapsock, котра уходила за святу и брала дѣтей богатыхъ панночекъ котры скурвились, на выховане а потѣмъ ихъ убивала. Одкопано въ еи огородѣ 180 трупѣвъ маленькихъ дѣтей... Файна свята! Она належала до соединенія такъ званого „шкаплѣрного“.

* Въ Detroit жена одного робѣтника породила въ тыхъ дняхъ трое дѣтей наразъ — два хлопчика и одну дѣвчинку. Мати зъ новорожденными находить ся въ добромъ здоровлю. Але обѣдний отецъ мусить собѣ журитись, особливо въ такыя часы.

СПРАВОЗДНЬЕ КАСОВЕ „РУСКОГО НАРОДНОГО ССЮЗА“ въ Америкѣ.

Дня 30-го мая 1894 р. на отбувшихся загальныхъ зборахъ „Р. Н. Союза“ въ Шамокинѣ, Па., контрольная комсія переглянула рахунки и провѣрила ставъ кассы, котрый таковыиъ есть:

Доходъ.

За мѣсяць Мартъ вступиле и мѣсячне	37.50
Цѣтень	30.00
Май	198.50
Разомъ	266 дол.

Розходъ.

За Мартъ книжки и выдат. почт.	05.55
Цѣтень	00.00
Мѣй редактору Свободы	40.00
Разомъ	45 дол. 65 ц.

При замкненю отже рахунку дня 30 мая на загальныхъ зборахъ зостало въ касѣ „Союза“ доходу 220 дол. 35 ц., котры касиерь И. Глова зложивъ до „First National Bank“ въ Шамокинѣ.

Ставъ касы „Союза“ буде що три мѣсяцѣ оголошений въ „Свободѣ“.

І. Констанкевичъ
секретарь.

И. В. Глова,
касиерь.

ЗЪ ШИРОКОГО СВѢТА.

Австрія.

Знову сего року навѣстило нещасте поодинокій крайны австрійской державы. Повѣвъ нарабила багато шкоды.

Въ Вѣднѣ 25.000 робѣтниківъ зрѣбили походъ по мѣстѣ и домагали ся права загального голосованя. Полиція хотѣла розогнати и прійшло до битки.

Франція.

Цѣль французка крайны пририта великимъ горемъ и смуткомъ, оплакуе предвчану кончину своего верховодителя, своего найширшого сына, своего президента. Дня 25-го сего мѣсяця Марія Сади Карно, президентъ французской республики, бавивъ ся въ мѣстѣ Лионъ, де офиціально отворивъ выставу красныхъ штукъ. Народъ витавъ го горячо на кождѣмъ кроцѣ и де коли влѣзавъ до своей кариты, не було диво, що народъ тиснувся до него зо вѣхъ боковъ заявить свою шанобу и любовь. Въ той день о 9-ой годинѣ вечеромъ, выйшовши зъ палаты торговельной, де бувъ даный въ его честь банкетъ, влѣзавъ, якъ звичай-

но до своей кариты. Въ томъ людъ тиснесь и оденъ молѣдый чоловікъ 22 роки маючий, приблизивъ ся до самой кариты. Въ одной хвилѣ роздавъ ея крикъ: „президентъ забитый!“

Убийцю злапано и показалось, що се италянець анархистъ, котрый однимъ замахомъ ножа позбавивъ життя такъ чесного и гуманного чоловіка. Президентъ умеръ водѣ раны о 12 годинѣ въ ночи. Убийцю чекае смерть.

Президентомъ французской республики зоставъ выбранный Казиміръ Перье.

Росія.

Одночасно петербургская полиція водкрыла въ одной домѣ недалеко царского Зимнего Дворца такъ звену „пекельну машину“, китра мала въ своемъ часѣ выбухнути и зорвати въ воздухъ двѣнацъ и царску родину.

Италія.

По всей крайнѣ король италянскій завѣвъ жалобу за погибшимъ президентомъ Франціи. Кто знае до чего се доведе и чи заспокоить хотъ на хвилину французскій народъ, котрый теперь зъ жалю бѣе италянѣвъ и нищить ихъ дома черезъ те, що италянець забивъ ихъ любимого президента. Въ короткомъ часѣ можна буде сподѣватись войны.

Англія.

Въ копальняхъ угля въ мѣщевости Кардифъ западиль ся газъ и 160 майнерѣвъ згигнуло страшною смертію. Сто шѣстдесятъ труповъ вытягнули на-верхъ.

РУСКІЙ ПІКНІКЪ

Дня 11-го Юлія латруске братство Св. Апост Петра и Павла въ Jersey City буде мати пікнікъ въ Caledonian Park, недалеко Руской церкви.

Кто хоче весело и приємно забавити ся, най приходити на той пікнікъ. Протое запрошають ся якъ Джерзі-Ситскій такъ и мешкаючий въ околлицѣ русины на тоту забаву!!!

— НА —

НАРОДНЫИ ДОМЪ ВЪ АМЕРИЦѢ

Пожертвовали дальше:

Стефанъ Дранъ	1.00
Иванъ Рѣпичъ	1.00

Д О П И С Ь.

Вилксберрь, 26. VI. 94.

Минувшу недѣлю водбулося въ такъ званой „greek-hungarian church“ посвящене братской хоругви при участи греко-римск. и римо-грекс. братствъ. Церковь яко звѣстно перетворена зъ айриского салюну. На сподѣ правити ся, а на горѣ мешкае grevelebyu Балогъ. Подъ часъ водправы люде бавили ся, свариги ся а музыка безустанно грала такъ, що американцѣ вѣтрили, же се „Salvation army“. За крестного отця при посвященю хоругви, або „заставы“ (але ще заставлена не була) бувъ редакторъ „Вѣстника“. Въ понедѣлокъ въ первый день петрова поста бувъ балъ, на котромъ в сѣ були, бо у насъ теперь по воскресеню, якъ пише „Вѣстникъ“... Файны рузины, — не правда?!

Гаврило Лопата,
удѣ спѣлка св. Іоанна Крес.

В С Я Ч И Н А.

Въ тихъ дняхъ перейшовъ въ Вилксберрь на христіанску вѣру оденъ жидъ и принявъ св. хрестъ въ тамошней руской православной церкви.

Першій вѣибольшій страйкъ противъ такъ званой Pullman Cars зоставъ оголошений о 12-ой годинѣ въ ночи въ Чикаго 27 э. м.

Въ Пуебло, ет С. Пауль и на околицю застрейковали колийові робѣтники и бажають подвышеня платнѣ.

По Пенсильваніи дѣкуды йде добре работа, якъ пишуть до Свободы нашій люде. Тымъ, котры роблять, пригадуемо щобъ не забули прислати на Народный Домъ!

ео. Обухкевичъ и Полянскій поѣхали до старого краю.

У В А Г А.

Народъ, котрый дбае щобъ въ его родной мовѣ якъ наибольше газетъ выходило, называеь народомъ цивилизованнымъ. А той народъ, що дбае о те, що видить въ мисцѣ и въ шклянцѣ — зветъ ся дикимъ народомъ.

Американскій Русины! Уважайте, що только одна руска тутъ есть газета Свобода.

Кто не заплативъ, най сей часъ присылае гши, бо задурно уже не будемо посылати.

РУСКА ТОРГОВЛЯ

СНАРЯДОВЪ ЦЕРКОВ-
НЫХЪ ИКОНЪ, КНИГЪ И
РИЗЪ

МИХАИЛА ДЫМЕТА
во ЛЬВОВЪ въ ГАЛИЧИНЪ

Поручае своимъ землякамъ
въ Америцѣ всякого рода
вещи церковниіа и именно:

Евангеліе нового изданія въ
различныхъ прехорошихъ
оковахъ и оправкахъ отъ 55 з.
р. до 225 злр. Плащаници
на полотнѣ отъ 18 злр. до
42 злр. на шолковой матеріи
отъ 48 до 130 злр. Фелоны,
Стихарѣ, Хоругви. Фаны,
Артоси, Хлѣбницѣ, Кресты
всякого рода, Патрици, Ча-
шѣ, Кадилицѣ, Дарохран-
ительницѣ, Пауки, лихтарѣ,
альпаковн, мосяжни, и
динови. Всякія книги цер-
ковни, а особливо поручае о-
брази до Иконъ о сѣ въ
хорошой работи по дуже у-
мѣреннихъ цѣнахъ, на поло-
тнѣ якъ я посылавъ уже до
Шенандоагъ Па, Фрляндъ
Па, Миннеаполсъ Минн. а
всѣ были совершенно задово-
лены о чѣмъ ся переконати
можно.

Чувъ я що въ Америцѣ за-
брають ся жиды продавати
церковни вещи и кажутъ со-
бѣ за лихій товаръ надзви-
чайно дорого платити, для
того прошу всѣхъ а особли-
во Всечестне руске Духо-
венство и братства цер-
ковни, котримъ лежить на
серцю украшеніе домовъ бо-
жыхъ, чтобы съ своими по-
требамы до мене удавались,
я всѣ замовленя яко Русинъ
и вашъ родимецъ якъ можъ
найтаньше и найсовѣстній-
ше виготовлю. Для того не
дайте ся опукovati отъ лю-
дей, котри не мають изобра-
женія о церковнихъ вещахъ.
При замовленіяхъ або, об-
сталюнкахъ, прошу заразомъ
и грошѣ присилати, а слибы
замовленіе больше стояло
якъ 200 злр. или 100 дол.
то прошу долучити еще 10
злр. особно на таксу, котру
треба заплаити американ-
скому конзулеви въ Вѣдни
за подтверженіе рахунку.

Всяки замовленя прошу по-
силати черезъ „Свободу“
Цѣнники можно получить
въ Редакціи „Свободы“

Здѣстаю съ почтениемъ
Михаилъ Дыметъ.

ПЕРША РУСКА
ГРОСЕРНЯ

Въ Джерси Сити.
Подѣ числомъ 102 Моррисъ
улиця.
Крайне повертаючи до кра-
ю чи приходячи съ краю,
най зайдуть тамъ а будуть
услужени по шцро руски.
Тамъ дастъ ся имъ добру
раду и пораду о всѣмъ що
тѣлько потребно.

BILLY & ZUSA.

BANKERS & STEAM
SHIP AGENTS,
20 William St.
BAYONNE N J

Спродаютъ тикети кора-
бельни на найлѣпши линіи.
* * * * *

Посылають грошѣ до ста-
рого краю скоро, таньо и
безпечно безъ клопоту.

Продають руски книги
по зниженихъ цѣнахъ а то:
Великій Молитвословъ 2. 50
Великій Сборникъ . . . 2. 50
Изборникъ великій . . 3. 50
Псалтирь великій . . . 2. 75
Сборникъ малій въ доброй
оправѣ 1. 75
Молитвословъ 1. 75
Надежда моя 1. 80
та сама въ скоряной опр. 85
Хлѣбъ Души въ доброй о-
правѣ 1. 75
такій самъ брошур . . . 75
Сборникъ малій 35
Молитвословъ малій . . . 25
Маемо такожъ всяки словес-
носки книги. Кто собѣ хоче
купити най зголоситъ ся
подѣ выспе подану адресу.

BOLESLAW SEEGER

Поручае ся ласкавой памя-
ти крайновѣ що въ его сало-
нѣ завсе свѣже пиво и рѣ-
жнорѣдни напой.
Хороша с а л я для забавъ и
братскихъ засѣданъ.
168. Warren & Dodley Strs.
JERSEY CITY N. J.

A. BAVIAK

686 3. ав. межы 21 а 22 ул.
S. Broklyn N. Y.

Найславнѣйшій краевій рѣ-
зникъ. Его ковбасы и вуже-
нина расходитъ ся по цѣлой
Америцѣ.

Замовленя и обсталюнки
услугуеся скоро и точно.

W. BUDZYNSKI.

122 Cedar Str.
New York.

Помежи Green-
wich i Washing-
ton улицями.

АГЕНТУРА

КОРАБЕЛНА
И КОЛІОВА.

Спродаетъ шифкарты на най-
лѣпшій линіи морскій на
Временъ и Гамбургъ. Посы-
лае грошѣ до всѣхъ части
свѣта.

Звертаемъ увагу, що яко
свѣой чоловѣкъ обходитъ ся
съ людьми сумлѣнно.

HERMAN GIZANG

Рѣгъ Варренъ и Моррисъ ул.
Jersey City N. J.

Утримуе въ своимъ складѣ
найрозмайтшій трунки такъ
старо-краевіи якъ и амери-
канскій

Саля для забавъ весѣльныхъ.

НАЙБОГАТША

Гросерня и Dry Goods

I. ТАЛПАША
и Я. ЖИЛИЧА

727. Commeree Str.
ШАМОКИНЪ ПА.

Заосмотрена съ гори ажъ до
долу въ наилучшіи товари
съ першой руки Все свѣже.

Крайне не оминайте сво-
ихъ, бо бувъ бы великій
грѣхъ! и не слава для ру-
ского народа. не забудьте

J. TALPASZ &
J. ZYLICZ

D OLDENBURG
ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХО-
РОНОВЪ.

77-87 Morris Str.
Jersey City N.J.

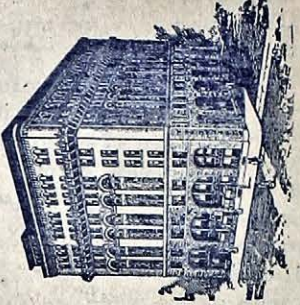
Удавайте ся въ потребѣ до
него.

KRIMMERT,

Продаю найлучше шифка-
рты до старого краю и поси-
лаю грошѣ въ якъ найкорог-
помѣ часѣ певно, беспечно
безъ жадного клопоту.
Кѣлько то уже людей посе-
ало грошѣ до старого краю
и кушало у мене шифкартъ?
а еще жаденъ не окаржливъ
ся що му була яка хибѣ.
Поручаюсъ памяти мойѣмъ
Крайнамъ остаюсъ съ глубо-
кимъ поважанемъ а не забу-
вайте на

F. MISSLER

F. MISSLER

106 WEST STREET
NEW YORK
A. ВЪ JERSEY CITY
77 GRAND STREET

САЛОНИСТИ!

Се иде о валке добро познакомитесь
зъ нами.

Сли кто купитъ у насъ хоть разъ,
а переконаеся що добрый зробивъ
интересъ.

Зголошуйтеся до нашего складу, або
посылайте о пробку (sample)
зъ глубокимъ почтениемъ

EMANUEL GROSS.

Importer of Wines and Liquors
Головний складъ 357 Henderson Str.

38 ESSEX STR. JERSEY CITY
NEW YORK.

FRANK WEICEL

Найлѣпшій
Найтунъ

на часъ выпра-
вить каждому зигарки, зиг-
гары и все що въ закрѣсь
годинникарскій входитъ.
131 YORK STREET
JERSEY CITY, N.

M. SINGER.

101 MORRIS STREET.

межи Washington a Warren
улицями.
Jersey City.

Поручае свѣой складъ винъ
заграничныхъ всякого рода
пива, медъ, горѣлку лікери
по найтунъшой цѣнѣ.
Незабудьте за него.

T. TALPASZ

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
РУСКІЙ РЕСТОРАТОРЪ И ГОТЕЛЬНИКЪ

248

PEARL ST
ШАМОКИН, РА

Недалеко рускои плебаніи
Добрый вечеръ, друже мой!
— Добрый вечеръ, свате!
А куда такъ спѣшите?
— До Талпаша, брата!

Що за Талпашъ? Звѣдикъ оцъ?
— Та-жъ крайнъ нашъ милый
— У него всѣ русини
— Подкрѣпляютъ силы!...

— Що за бридза я пиво тамъ
— Обходитъ ся фалло!
— Обслугуе якъ братамъ!
— Таньо надзвичайно!

МИХАИЛЬ ЕВЧАКЪ

Рускій
— единный —
КОНТРАКТОРЪ
и
БУДОВНИЧІЙ

Вилкебаръ и околицѣ,
Его камѣнне подѣ будову
сѣтъ найлѣпше, а робота
найтривальша.

Будуе мосты и дома, мае
ласнѣй конѣ до звуку
матеріалу.

Дае кериджѣ на похоронъ
на весѣля, хрестины и т. і.

Мешкае
на River Side,

Недалеко Рускои Церкви.

Молись, трудись, тверезись, учись, до „Союза“ запишись, до читальнѣ ходи! Бога въ серцю май, ближнему люби, церковь посѣщай, „Свободу“ читай! Русь святу люби, доброму научай ся, грошей не марнуй, въ процеса не вдавай ся, дѣлатьтерію не грайте, тѣлько грѣшъ падѣть. Братя! намъ треба „Народного Дому“ ану скинтесь по центови! Се не запоминайте! Буде зъ васъ!